

LA ESQUELLA
de la TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROTH.

AGNÉS ARMENGOL DE BADÍA.

Tothom haurá trobat, llegint las obras
d'aquesta poetisa,
raudals d' inspiració, d'hont brolla sempre
un dols perfum qu'encisa.

LAS DARRERÍAS DE L' ANY.

Las darrerías del any son cómicas... á lo menos aquí á Espanya, ahont los anys se pot dir que 's despedeixen ab la famosa rifa de Nadal.

Y dich que 's despedeixen ab la rifa, perque així com fins al desitjat dia 23 de Desembre, fetxa de la extracció, tot se 'n va en projectes y castells en l'aire, del dia 23 al 31, tot se reduheix á lamentacions y comentaris, no parlantse d' altra cosa.

Escoltem las conversas:

—Jo m'hi errat de un punt!...
—¿Creuria que jo vaig tenir á las mans lo bitllet, que va treure la tercera?

—Al forner de davant de casa li han tocat 500 duros.

—¿Y donchs vosté, Sr. Jaumet, que no ha tret res aquest Nadal?

—Si senyora: vaig menjar massa turróns, y vaig treure 'l dinar.

Y 's compran los paperets que anuncian los primers números que han surtit del bombo; després se buscan ab afany los periódichs que publican las llistas; per fi 's consultan las llistas oficials... y quan ja no queda res per fer, los bitllets esqueixats y 'ls telons y las notas de participacions fets á trossos, alfombran l'acera davant de totes las administracions de Loterías.

Aquells bocins de paper son las fullas del arbre de l'esperança, caygudas al vent de la realitat. Tothom las trepitja ab la major indiferència. ¡Quàntas ilusions desvanescudas!

Conech un subjecte que té la patxorra de comprar cada any un décim, tancarlo dintre de un sobre, sense mirarsel, y esperar així fins al dia de Sant Silvestre.

De aquest modo la ilusió li dura vuit días més que à l' altra gent.

Vè 'l dia 31, y un cop ha cobrat la mesada—es dependent d' escriptori—mira 'l número à la llista, y al veure que no li ha tocat res, exclama:

—¡Bah, bah! A rodar la cinya, fins à un altre any, à veure si puch donar despidó à l' amo.

•••

La rifa está fortament arrelada en l' esperit fantasiós del poble espanyol.

Aixó de poderse dà 'l cas de ficarse al llit pobres per despertarse potents té un atractiu especial per tot espanyol, més aficionat à las maravillas y sorpresas dels quèntos de bruixeria, que als resultats segurs y positius de l' exercici del trabaill y de la inteligença.

Si 'l poble espanyol fòs capás de pensar, no compraría bitllets.

Li bastaria saber que 'l govern, tant zelós y actiu quan se tracta de la persecució del joch, se converteix en lo banquer més car que puga tolerarre en cap garito.

Cenyintnos al sorteig de Nadal, trobém que recauda cinch milions de duros y 'n reparteix sols quatre milions. Lo milió restant se 'l fica à la butxaca.

La mateixa proporció s' observa en los 34 sorteigs restants que realisa en lo decurs de dotze meses: de las cantitats que s' atravessan, se barrota sempre 'l 20 per cent.

De manera que si en tots los sorteigs se juguésen las mateixas sumas, à las cinch vegadas tots los diners foren seus, y aquell proverbio castellà que diu: *De enero à enero el dinero es del banquero*, no expressaría sino de una manera imperfecta las ventatjas del banquer que fa la rifa nacional, ja que 'l govern, celebrantse 35 sorteigs de janer à janer, no una, sino set vegadas durant aquest espay de temps, agabellaría la totalitat dels fondos dels jugadors.

Pero anéuli ab calculs bén fundats al poble espanyol, quan se fica al cap que ha de ferse rich per sorpresa, à un cop de vareta mágica de la capritxosa Fortuna!

•••

Aquest any la senyora Fortuna s' ha mostrat més capritxosa que mai.

Tots los periódichs contan ab tots los pèls y senyals la historia del bitllet favorescut ab la grossa, qu' estava en poder del general Cassola y dels seus contertulis, companys de tresillo.

Era un tresillo modest, à dos céntims de peseta 'l tanto, y 'ls jugadors, en número de dotze, anavan rellevantse y deixant en un fondo las cantitats que s' perdian al final de cada sessió. Per últim, à copia de postas y codillos, se va arribar à reunir la suma de cent duros, y llavors van presentarse las següents qüestions.

¿Qui comprará 'l bitllet? ¿Ahont se comprará? ¿Quin dia 's comprará?

Las tres preguntes se van resoldre per sort, à istil de quinta.

Y la grossa va coronar aquesta serie de operacions. La grossa va tenir la humorada d' enamorarre del joch de tresillo y de bonas à primeras se 'n va anar ab la espasa. S' enten, ab la espasa del general Cassola.

Y aquest, la sèva senyora y 'ls deu contertulis restants van fer un solo-bola de nou estutxes, que val 41,666 lantos de duro, per barba.

¡Y qu' hem disfruat los espanyols, enterantnos de tots aquests detalls íntims! ¿Cóm seria possible

que paladajessim tantas emocions, à no existir la loteria nacional?

•••

•••

•••

•••

La segona, més aristocrática que la primera, ha anat à instalarse à casa de un senyor marqués molt bén acomodat, que no tenia la més mínima necessitat de aquest refors.

Dèu dona premis.... à qui té las butxacas plenas.

Sols la tercera s' ha decidit à fer un viatje à la democrática Barcelona, instalantse en un dels sitis més típics, entre tots los que acostuman à preferir los forasters que venen à visitarnos.

Caminant à través de la ciutat, va arribar al Port, y allà à la Riba va quedarse.

No havia vist mai lo mar y va agradarli.

—Senyora, ¿que 's vol embarcar? va preguntarli un barquillero:

—No, que 's marejaría, respongué un cap de colla; val més que 's quedi entre nosaltres. Senyora, li va dir, en lloch estará tant bе. Tots som traballadors, es veritat; pero no cal que busqui, qu' en lloch trobaré tant bona cara, ni en lloch serà tant ben rebuda.

La tercera 's va animar ab unas rahons tant francesas, va simpatisar ab aquella bona gent, y allí va quedarse.

•••

Ara no falta més que una cosa.

Averigar si treure la rifa es un benefici ó es una desgracia. Crech qu' era l' any passat que un pobre infelís va rebre la notícia de haverla treta com si rebès una escopetada. Al cáureli la sort à sobre, va aplastarlo.

Diuhen los moralistas que la verdadera felicitat no depén de la riquesa, sino del carácter y del esperit de conformació ab la sort de cada hú. En aquest concepte pot molt bén succehir que un infelís acostumat à las monjetas, al tenir que menjar pollastres à tot pasto, agafi una forta inflamació ó un atach de feridura, que 'l tiri al calaix en menos de quatre días.

Los diners solen portar grans disgustos. Son d' aquells que de vegadas se tornan contra l amo.

De manera que hasta ab los que alcansen premis poden produhir desastres las ditxosas rifas.

•••

Y si hasta aquets ne surten ab las mans al cap ¿qué succehirá ab los pobres infelisos que s' arruinan comprant bitllets y no treuen mai?

¿Qué succehirá ab los que, per probar la sort, s' empenyan lo matalás y escatiman lo pá de la familia?

Vaja, 'ls espanyols no tenim sanderi quan sostenim ab tanta fatlera una institució, contraria à las mateixas lleys del Estat y altament desmoralisadora, desterrada ja dels demés pobles civilsats.

Sols entre 'ls espanyols viu é interessa à tot hom aqueixa especie de borratxera de riquesa; contribució inmoral sobre las ilusions de un poble somia-truytas.

Unicament aquí, los goberns encarregats de ilustrar y dirigir à la nació no han sapigut fer comprender al país que la rifa més segura y positiva, se tréu ab un bitllet que en lloch de xifras té tres paraulas:

Laboriositat, ordre y economía.

P. DEL O.

TIPOS DE LA TERRA.

L' AUCCELLAYRE.

No té parada á la Rambla, ni es aucellayre de professió; pero si á n'en Miquel li donguès la gana de dedicars'hi pera guanyars'hi la vida, no hi hauria ningú que li passés la mà per la cara ni pèl lloch.

Lo nostre héroe ja se sab que 'ls escriptors de tot ne fem *héros*—es teixidor, encara que avuy per avuy teixeix molt poca cosa. Va conseguir los bons temps per la sèva *facultat*—com diu ell,—y lo que avuy no treu del seu trabaill, ho compensa ab los resultats de las economías d' una pila d' anys. Vol dir que, sense ser un capitalista, en Miquel es un trabaillador acomodat, que pot mirarse ab certa frescura tot aixó de la crissis y la competencia extraniera.

•••
La sèva única passiò son los aucells.

De petit, en lo seu poble, no tenia altre entreteniment que buscar nius y armar paranys. Per cert que una vegada, enfilantse dalt d' una pareta hont hi havia ensumat una marada, va donar tal cayguda, que avuy encara 'n conserva 'l recort, demostrat per una coixeria del peu dret, reliquia del trompis d' aquella època.

Moltas vegades en Miquel, parlant de la sèva aficiò y aludint al seu defecte fisich, sol dir als que 'l coneixen:

—Fills meus, no puch ferhi mès: sempre hi coixejat *del mateix peu*.

•••
La galeria del seu piset del carrer de las Molas es un verdader museo-exposiciò de tota mena de gabias y tota classe d' aucells.

Desde las pintadas caderneras fins als indefinibles pinsans, desde 'ls fúnebres merlots hasta 'ls elegants y bellugadisos canaris, en la sèva col·lecció hi figurau tots los animalets de ploma que 's coneixen per aquestas terras.

En tan innocentia y laudable distracciò, no té mès que una amargura: las reconvencions de la sèva dona.

A la Pauleta ja li agraden los animals.

—En proba d' aixó—diu ella, quan en Miquel l' acusa de poch aficionada,—que vaig enamorarme de tú, qu' ets un animal dels més grossos que corran.—

Pero tan y tan, arriba á passar de mida.

Perque en Miquel no viu, no gosa, no pensa en res mès que ab los ditxosos aucells.

Si la Pauleta no 's troba gayre bè, lo seu marit se limita á consolarla una miqueta, dirigintli caricias per aquest istil:

—Ja! Tot aixó son pamplinas. Las donas, quan teniu com lo dit, feu veure que teniu com lo bras. Si 't trobessis malament de debò, no tindriàs aquestas galtassas de pa de tres lliuras.

Pero suposin, en cambi, que una cadernera comensi á arronsarse ó que un gafarró torsí 'l coll de mala manera... Allí veurán en Miquel despacientat, ensajant remeys, plantificat tot lo dia davant de la gabi, y picant de peus ó tirant la gorra per terra, quan coneix que la bestia s' agrava ó que 'l mal no cedeix.

Hi ha hagut vegades—aixó la sèva dona està cansada de dirm'ho—que, tenint un auzell maliat, se l' ha portat á l' arcoba y l' ha tingut tota la nit vora del capsal, ab la bombeta encesa, per poguerli donar un-vistasso cada mitja hora.

•••

A la primavera, quan la naturalesa riu ab tota la sèva boca, comunicant l' alegria á tots los sers de la creaciò, no hi ha orquesta que deleyti tan l' ànima com l' aixerida companyia musical del antich teixidor de vels.

—Vaja—diu llavoras, dirigintse á la Pauleta, que se l' contempla ab una cara de llàstimas de las més pronunciadas—¿qué te 'n sembla de aixó? ¿dona gust ó no dona gust tenir uns quants aucells?

—Uns quants, sí; pero setanta ó vuitanta com ne tens tú, no donan més que gasto y molestia.

—¿Gasto? Pobres animalons! Gastas més tú sola en un dia que tots ells en tres senmanas.

—¡Vès, vès! Fins arribas á fer fàstich.

—¡Que n' ets de tarambana! ¿Ahont la trobarás una distracciò més bonica y honesta que la mèva?

—¡Oh! ¡Y tal! Un regiment de bestias.

—Lo que 'm sab greu es no poguerne tenir de totes las castas. ¿No dirías quin animal m' agradaría tenir, encara que m' ocupés molt puesto?

—¿Un elefant?

—No senyora: un avestrús.

—¡Oh! Per aixó no t' amohnis: ficat dintre de una gabi y 'l tendrás al moment.

•••
A n' en Miquel no li parlin de res més que d' aucells. L' única vegada que li vist llegir, vaig observar que tenia entre mans *El Pájaro* de 'n Michelet.

Ni cafés, ni teatros, ni passeigs; res lo distréu. A no ser que vaja algun diumenje á donar una volta per la Rambla dels Estudis, per recrearse una estona ab las taules dels aucellayers d' ofici, en Miquel no més surt de casa pera anar á trabaillar una mica, ó arribarse á cal graner á fer provisions

Netejar las gabias, mudarlos l' ayqua, cambiarlos las canyas y conversar ab los seus animalets son las úniques diversions que omplen la sèva ànima y satisfan lo seu cos.

No sab res de lo que passa pèl veynat, no 's fa ab ningú, no fulleja diaris, ni—lo que sembla impossible, tractantse d' un espanyol—ni sisquiera s' ocupa de política.

Quan algú de vegadas li parla de las cosas d' Espanya y del joch dels seus homes públichs, en Miquel arruifa 'l nas, comensa á bufar un grapat de panís y murmura:

—Ca, ca, ca! Ab aquests *pácarus* no m' hi tracto.

A. MARCH.

CAP Y QUA.

Tant poch l' anglés jo sabia
quan me 'n vaig anà á Inglaterra,
que 'l qu' es als fills de la terra
ni ab molts traballs entenia.

Cansat d' aquell entremés
y de no entendre á ningú,
al últim vaig dirme:—Tú
has d' apendre bè l' anglés.—

Y es tant lo que 'l vaig apendre,
estudiantlo quatre mesos,
qu' are ja son los *inglesos*
los que no 'm poden entendre.

J. PUIG CASSANYAS.

DEMI-MONDE.

— ¡Mira! pallà passa don Panxo!
¡Cóm se mulla! ¿que 'l cridém?
— Per qué? ¡Si ja no té un céntim!
¡Ves qué dimontri 'n treurém!

UN PARTIT MANO A MANO.

— Vamos, senyor Ignasi, tinch ganas de ferli pagar mitj' horeta de casa.

— ¡Ne sab massa vosté! ¡Quína fiera! Ja n' estich cansat de pagar oli. Si 'm dona quatre tantets, encare potser m' agafi.

— Fugi d' aquí, ¿que 's creu que soch en Llagonissa? Fent com fa la sortida y ab la forsa de vosté vol que li donga partit?

— Caratsus, senyor Pau, no 's fassa l' ignoscent, posémho á dos tantos.

— Ca, no senyor, mano á mano y sense enfadarshi...

— ¡Per una vegada, vull que jugui á gust! Noy, porta las bolas. ¡Ja veurá com per vosté es un partit á la gorra!

Lo mosso del tercer billar del saló de l' Orient, encen los gasos que reflexan sobre 'l panyo vert y planta 'ls palos ab tota parsimonia, després de col-locar lo mingo al mitj' del punt, acompañantlo ab lo *rasclet*.

Vuyt ó nou desocupats cercan lloch en las cadiras del entorn, acomodantshí, pera poder gosar de l' espectacle uns, y 'ls altres per ferhi petar alguna bacayna. Al hivern s' hi está tant calentó allí dins, que ab prou feynas s' hi troba siti per seure; molts están drets; un vellet ab la capa sobre las espatllas y 'l barret ficat fins á las orellas, ja pesa figas arreconadet en un ángul del saló. Lo clich, clech de las bolas y la ramor apagada de las conversas y ditxos, son una bona música, que convida á ferhi un son.

— Vosté surt, senyor Pau — fa 'l senyor Ignasi tot penjant lo sobretodo.

Aquell col-loca la sèva bola ab tot cuidado y després de passejar lo guix per la sola del tacob ab un característich joch de munyeca, apunta, lo cos formant quasi ángul recte ab sas camas, y no tira fins á estar segur de la punteria.

— Sortida de vell, palets y á casa... ¿Y vosté vol que li donga tantos?

— Ja veurá, agafi 'l sech y vagi per taula.... ¡Quína xamba! ¡Onze tantos ab lo sech!... ¿Y per ahont los tirava?

— ¡Fugi d' aquí, y qué sab vosté! Si no 's tocan las bolas no van may al mitj'.... ¿Ho veu home? ¿Qui li fa tirar tres taulas á n' aquesta jugada? ¡Si 'l doblech estava pintat!

— Senyor Ignasi, mès val que callém ó sino 'ns hi enfadariam.

— Divuit á vintitrés — crida 'l mosso.

— ¡Alto! vinticinch, qu' ha sigut carambola.

— ¡Ahont? Ca home, ca, si ha tirat sobre 'l mingo.

— Què 'm conta á mí.

— ¿Y á mí?

— He tirat sobre 'l dos y al baixar ha tocat al mingo.

— No hi passo, ó sino que 's pregunti.

Lo mosso va preguntant de un 'á un á tots los mirons, si ha sigut ó no la carambola; los uns asseguran que sí, los altres diuen que no s' en han adonat y al arrivar al vellet que 's troba al tercer son, se desperta tot esparverat y asegura que no estava en lo joch, provocant ab sa resposta la rialla de tothom.

Lo senyor Pau, que ha deixat passar lo de la carambola, tira tot cremat fent palos en sech.

— Veu? No s' hi pot jugar ab vosté; tot seguit s' enfila; aquest joch vol paciencia; surti.

— Endavant, he quedat á nas.

— Si no li faré res; ja ho he dit.

— Esperis, home, si per tot li surten; mirilo retruch li porta la bola á palos. Mare de Déu, bolit; aixó ja es massa.

— Que vol ferhi, cosas del joch.

— Ca home, si juga ab tanta potra; á palos cantats n' hi vull donar quatre, veji.

— Tiri, que la casa passa.

Lo senyor Pau ja no hi veu de cap ull, tira sense apuntar y las bolas corren rodolant ab furia y fregant los palos sense que 'n caigui un. Encés com un pebrot vermell, en sas galtas s' hi podria encendre un misto y ab tot y esser al hivern las gotas de suhor li relliscan cara avall. Mentre tant lo senyor Ignasi encerta las jugades y las partidas se succeheixen per son profit, ab lo que creix son bon humor.

— Mitjas bolas y tapat... je, je, agafi 'l sech.

— No rigui, home, no rigui.

— ¿No tinch de riure? si fa perdua y la sèva bola es fora.

— Tanto, qu' es brut!

— ¿Que 's creu que juga ab criaturas?

— Li dich qu' es bruta aquesta jugada, ha fet caure 'l palo avans de tocar bola.

— Vagi en nom de Déu: si no vol perdre no jugui.

— Ja me n' ensenyará vosté!

— Y es clar que n' hi ensenyare.

— Bé, deixemho correr! ¡Noy, mira quan me 'n faig!

Y 'l senyor Pau tira 'l tacob al mitj' del billar fent caure 'ls palos que saltant van á parar sota las taulas dels costats, y després de pagar, agafa 'l bastó y 'l barret y s' escapa sense dir paraula.

Lo mosso col-loca las bolas dintre de la capsa al temps que 'l senyor Ignasi, victoriós, encen un cigarro y mira si troba companys per comensar un *chapeau*.

J. R. P.

DURANT L' ANY 1887.

(Extracto de un llibre de memorias d' un pobre home.)

Jener. — Cambi d' any: mal comensament. Tot se conjura contra mí. La mèva situació actual es aquesta: estich plè de panallons, no tinch un céntim y arrossego un constipat com una casa. ¡Alabat siga D' u!

Febrer. — Aquest mes no hi pogut pagar lo lloguer del pis. M' ho apunto, nò per ferne memòria, que d' això ja se'n cuidarà l' amo de la casa; sino perque si no apuntava tragerias, lo qu' es en aquest llibre no sabria talment qué escriurehi.

Mars. — Aquell constipat que tenia ja ha desaparecut: ara 'n tinch un de diferent, una mica mès fort que l' altre. De panallons estich bastant bè; de quartos nò. Hi pagat lo últim mes, pero quedo à deure 'l corrent. L' amo de casa ha parlat de ferme treure. Si per cas, la primera.

Abril. — Lo temps ha millorat; pero la carn s' ha pujat de dos quartos, de cinc céntims com diuhens ara per tot arreu. No 'ns faltava sinò aquesta plepa dels céntims, pera acabar d' embolicarnos. La sogra se m' ha posat repentinament bastant malalta. A veure !qui sab! Devegadas la sort d' un home cambia quan ménos s' ho pensa.

Maig. — No hem fet res. La sogra està mès bona que mai: lo metje ha dit que al menos hi ha dona per dotze ó catorze anys, de passo. Hi ha metjes que sembla que hi disfrutan martiritzant à las personas... que tenen sogra.

Juny. — Ara se 'm ha posat malalta la dona: la sogra, no cal dirlo, mès bona y grassa que mai. Per cert que ab la calor qu' està fent, comensa à gastar un geni insopportable. Si continua així, no tindrà altre recurs que posarli bossal y fermarla.

Juriol. — Ha succehit lo que 'm temia, se 'm ha mort la dona. Hi quedat viudo. L' únic que 'm consola en mitj del m'eu infortuni, es pensar que de retop hi quedat també sense sogra, perque,

naturalment, com que ara ja no m' es res, l' he enviada à passeig punta en blanch.

Agost. — L' amo de la casa m' ha expulsat del pis. Ara si que no tinch res: ni dona, ni sogra, ni casa, ni panallons. Avuy hi trobat un amic de la infància, y ha fet com si no 'm coneguès. Si un dia arribo à ser rich, no coneixeré à ningú. Fa una calor endiablada: demà vaig à tirarme de cap à mar: los banys son molt saludables.

Setembre — Soch cobrador del tràvia: un senyor que no 'm coneix m' ha proporcionat aquesta colocació. Penso ferhi anys, perque avuy los empleos van escassos.

Octubre. — Bueno: ja estich en vaga altra vegada. Veig que això dels tràvies es una cosa molt poch segura: quan no descarrilan los cotxes, descarrilan los conductors.

Novembre. — ¡Tots-Sants, lo dia dels merts, los arbres de la Rambla sense fullas, y jo sense colocació! Me sembla que se 'm prepara un balans molt magre!

Desembre. — L' últim mes, l' últim capítul d' aquesta història titulada: «1887.» ¿Cóm estich? Així: ple de panallons, sense un céntim y arrosegant un constipat com una casa. Es dir que 'm trobo com si l' any no haguès passat.... ¡Alabat siga Dèu!

MATÍAS BONAFÉ.

RECORTS DE « NOCHE-BUENA ».

Trinch, trinch.

—Qu' hi ha.

—Un servidor.

—Ja pots entrar. ja han sortit.

—Gracia à Dèu... alegrat cor que 's prepara bona nit.

—Estigas quiet, estigas...

¡Vaja!... 'm farás enfadar.

—Ja pots dir, per mès que digas jo no m' haig pas de cansar.

Tú creus qu' he vingut aquí, avuy qu' es nit de Nadal, per aburrirme y patí y hasta à dormirme si val.

¿Vols que sent nit de jaranas y estant al costat de tú no 'm vingan tot seguit ganas de fer un xefis del hu?

De menjá 'l turró de neu que guarda ton coll precios y la cireró que 's veu en ton llabi tan hermos?

¿No veus qu' are ab tú al fixarme ab uns ulls tan decidits tinch intencions de menjarme fins las yemas de los dits?

Menjar las pomes del ciri deixam de tas galtas sols; no vulgas que ansiós suspiri per ton cabell d' angel dols.

Y ja que 'ls amos son fora la bota irem à duillar per fe' un trago de mitja hora d' aquell ví tan bò y tan clar.

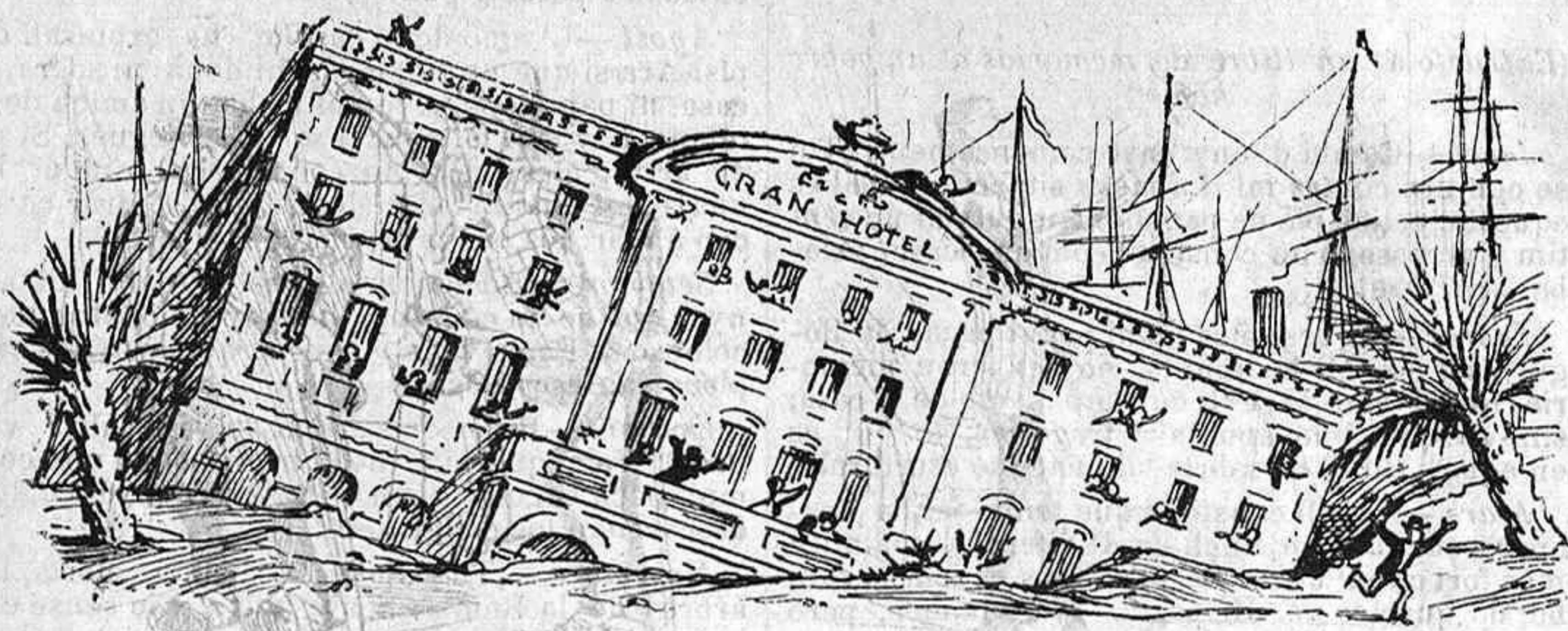
¡Ay!.. Los amos aquell dia

DESPRÉS DE NADAL.

Los que no han volgut morirse
al pes de una indigestió,
no han tingut altra sortida
que provehirse d' això.

LO «GRAN HOTEL» DEL PASSEIG DE LAS PALMERAS.

Construït á vora 'l mar y sobre un terreno fals, l' aigua filtrarà, y qualsevol dia, jabur Hotel! s' enfonzarà sota terra, com lo dimoni dels Pastorets.

van ana' á casa aviat
y aquella dolsa alegria
va convertirse en fredat.

Era una brutal persona
l' amo, y trobant al minyó
festejantli la minyona
y bebentse 'l vi milló,

va satisfé ab sas hassanyas
á aquell tenorio afamat,
puig .i va donar castanyas
y de pinyas un grapat.

Yemas de coco buscava?
cocos enters li va dar;
turro de barra esperava?
d' un cop lo va desbarrar.

Per si 'l xicot escapava
d' aquell tech inoportú;
després á sa casa entrava
tot brut, malmés y madú.

Y, mentres son cap envena,
exclama tot ploricós:
—Ay, si aixó es la Noche buena,
que me las dé matas Dios.

CUCARACUCH.

LIBRES.

SILUETAS ESPANYOLAS, per Francisco Gras y Elias.—Sabíam que 'l Sr. Gras cultivava ab gran aficiò la rica y hermosa llengua de Cervantes: havíam llegit treballs de la seva ploma escampats en periódichs y revistas y 'l teníam per un escriptor entusiasta, sense prou calma per observar y reproduhir lo mon exterior, dadas sas naturals inclinacions a deixarse portar pel bull de la fantasia.

Confirma plenament aquest concepte l' obreta que tenim á la vista, que mès que una serie de *Siluetas*, en lo sentit pictòrich de la paraula, es una bonica colecció d'*Expansions sobre motius espanyols*.

Lo que té Espanya de llampant y alegre, lo mès típic, alló qu' entra per la vista, ha inspirat al

Sr. Gras sas siluetas. Basta consignar sos títols per compendre las preferencias del autor. *La mantilla*, *La capa*, *El brasero*, *Zaragoza*, *Los estudiantes*, *Las modistas*, *Los ojos negros*, *Amorios españoles*, *Las rejas*, *Una ciudad española en 1804*, *Las malagueñas*, *La ciudad natal*, *Las rosas* y *Las cuerdas del alma*.

Los indicats assumptos están tractats ab estil fácil y bastant correcte, al mateix temps que ab molt carinyo. Lo Sr. Gras hasta quan escriu en prosa es poeta. Si pinta de memoria, es porque la descarnada realitat no se li presenta ab atracius suficients. T'a lo seu taller de artista en la fantasia y allà vesteix y empolayna 'ls seus models á la sèya moda. No es copista, es creador.

Lo seu llibre se llegeix ab gust, no menos que 'l prólech del notable escriptor Sr. Tomás y Salvany, que l' antecedeix, presentantlo al públich.

LOS PECADORES, de D. S. Gomila.—Lo Sr. Gomila, jove escriptor, que honra algunas vegadas las columnas de aquest periódich ab sas composicions, es un poeta fácil è intencionat: aixó ho saben de sobra 'ls nostres lectors.

Lo que ignoraran molts es que ab la mateixa facilitat y ab lo mateix brillo maneja la rima castellana que la catalana, dihent sempre lo que 's proposa, ab un gran vigor d' expressió y una notable claretat d' istil. No es d' aquells poetas que cansan acumulant requincallas retòricas; al contrari, ell fuig de metaforas è imatges, y fia l' èxit á la senzillés. Es un deixeble de Campoamor.

Lo poemet *Los Pecadores* consisteix en una sátira contra 'l fanatisme, per lo que sas tendencias son inmollorables. Ja sabém que 'ls puristas trobarán alguna que altra incorrecció en los versos del Sr. Gomila; pero una arma de bon acer y punta afilada, encare que tinga alguna osca, ferex, y ferir als fanàticichs es precisament lo que 's proposa l' autor de *Los Pecadores*.

BIBLIOTECA UNIVERSAL.—ILUSTRACIÓN ARTÍSTICA.—La casa editorial de Montaner y Simón, al inaugurar l' any séptim de tant populars publicacions, las presenta mès interessants que may,

LO QUE SUCCEHIRÁ EN LO «GRAN HOTEL».

—Garçon! ¿que no veu que aquest llum de gas està espatllat? Ja cal que l' arregli desseguida.

—Oh! Desseguida no pot ser: s' haurá de telegrafiar al lampista, qu' es à Monpeller... ó à París, no ho sé de fixo.

—Ay, ay!

—Si senyor: gno sab que tot això ha vingut de Fransa?

—Ditxosa fonda! Vett' aquí lo que tè habitar edificis acabats de fresch.

—Y sobre 'l mar, per anyadidura!

—Lo qu' es aquest reuma no me l' euro en tota la vida.

—Ni en tota la mort!

ofertint, per comensar l' anyada, un número artístich dedicat al gran Fortuny y quatre obras interessantíssimas, com son: *Historia dels romans*, per VÍCTOR DURUY; *Los rassas humanas*, per FEDERICO RATZEL; *Obras completas de D. RAMÓN DE CAMPOAMOR* y *Africa pintoresca—El Congo*, última exploració de BRAZZA.

Aquestes publicacions notablement ilustradas, com acostuman á serho totes las que dona á l' estampa aquella casa, unidas al *Salón de la Moda*, periódich qu' en lo seu gènero s' ha posat á l' altura dels millors, asseguran l' èxit de l' empresa, basada en lo reparto semanal y la pesseta per reparto, miracle de baratura, que únicament saben realisar los editors de Barcelona.

DICCIONARI GEOGRÀFICH HISTÓRIC CATALÀ.— Hem rebut lo prospecte de aquesta publicació, que, precedida de un prólech de D. Joseph Corotéu, veurà la llum, baix la direcció del jove escriptor D. Joseph Roig y Vilardell.

Per la mostra que tenim á la vista, no duptém que aquest diccionari omplirà un buyt que deixava sentirse á Catalunya.

RATA SABIA

MURMURACIONS.

Murmura l' ona
que al mar s' ajassa,
quan en las rocas
vol estrellarse;

Murmuran tristas
de tots los arbres
las verdes fullas
si fa ventada;

Murmura al naixer
la matinada,
la fresca brisa
que escampa l' auba.

Y fins murmura
la mèva aymada
de las vehinas
de prop de casa.

J. STARAMSA.

FUNCIONS DE NADAL Y DE IGNOCENTS.

Durant aquesta setmana pocas novedats ofereixen los teatros. Las entradas de les festas de Nadal son seguras y las empresas se limitan á donar gall escalfat.

Van al teatro en tals días personas que no hi tornarán en tot l' any, á no ser que sigui á veure 'l Tenorio per Tot Sants, y per ellás hasta lo més vell es nou.

Altra cosa succeix lo dia de Ignocents. En tal diada la gracia consisteix en l' extravagancia, y casi sempre 'l públich deixa posarse la llufa ab la major bona fe.

Prescindim de aquestas funcions *sui generis*, y limitémnos á lo poch que de carácter regular ofereix la present setmana.

PRINCIPAL.

Sereno! del Sr. Angel Pastor, es un sainete d' escassa trama, reduhit á la presentació de alguns tipos nocturnos y escenes de nit sinó totes naturals, propias casi totes per buscar las pessigollas al públich y ferlo riure. Va ser ben rebut, sense alcansar empero aquell gran èxit, que va tenir á Madrid, segons los periódichs de la capital.

Lo Sr. Manso fá un sereno acabat; lo Sr. Peña un borratxo perfecte y tan la Sra. Gambardela com los senyors Manini y Mesa desempenyan los seus respectius papers ab naturalitat y desembrás.

LICEO.

AMLETO.

Salvém ans de tot al protagonista, que va executar questa òpera ab verdader talent y segons las prescripcions de la bona escola francesa. Lo barítono Devries comprén lo personatje, 'l caracteriza artísticament y 'l canta á tota satisfacció. Lo públich va ferli repetir lo brindis.

Salvém també al Sr. Vidal, que interpreta, com ell sab ferho, lo paper de rey consort.

Salvém així mateix á la primera bailarina Fiorio que ballá ab precisió y finura, perfectament secundada per la senyoreta Micheluci.

Y salvém per últim la acertada direcció del mestre Goula que matisá, sense perdre ripi, la dificilíssima partitura de Ambrós Tomás.

Fetas aquestas salvetats, l' *Amleto* no va acabarme de satisfer. La Sra. Vidal abusá de sa potència de véu; la Sra. Corsi 's mostrá tant indecisa, que deslluï completament lo quart acte, confiat á ella casi exclusivament. Semblava talment que nedès ab carebassas. De fixo que quan va tirarse al riu, no se 'n va anar á fons.

Per lo qu' hem pogut apreciar fins ara, á la jova artista que tan perfectament canta la música dels mestres italians, quan té de havérselas ab mestres francesos, li agafa por. Y fa mal; facultats li sobran per sortir llunida. Aixó es com parlar un idioma estranger, la gran qüestió consisteix en llansars'hi.

AIDA.

L' execució de la *Aida* va transcorrer entre la major indiferència. No 's pot dir que anés mal; pero tampoch va entussiasmar á ningú.

Figurinse un dia fret y cendrós, de cel ennuvolat pero llis; un dia sense sol pero sense pluja.

La Borelli acabá de confirmarnos en l' opinió que d' ella teníam formada. Es una artista *machucha*, com diuhen los castellans, que sab suplir la deficiencia de la véu, ab l' art exquisit ab que l' emiteix y la bona interpretació que dona als personatges.

HUGONOTS.

L' entussiasme del públich va revifarse ab la gran partitura de Meyerbeer.

La novedat de la representació era la mateixa Borelli encarregada del paper de Valentina.

Just es confessar qu' en l' acte quart, va posarse á l' altura de las artistas més celebradas que han cantat aquesta òpera.

Y prou Liceo.

CIRCO.

Per Nadal va debutar en aquest desgraciat teatro una companyia econòmica d' òpera italiana.

L' endemá va donar una segona funció.

L' endemá passat ja va fer festa.

—En aquest teatro sol succehir sempre lo mateix—deya un espectador—las millors companyias duran de Nadal á Sant Esteve.

ROMEÀ.

Continúa representantse *La pena de mort*.

Ultimament s' ha estrenat una pessa del senyor Bassegoda, titulada *De cop y volta*.

Encare que s' observa en ella alguna reminiscència de una pessa castellana titulada *Las dos joyas de la casa*, l' obra, basada en un *quid pro quo*, recurs escénich d' efecte segur, está escrita ab facilitat y abunda en xistes y bonas ocasions.

Lo desempenyo no hi ha que dir qu' es molt acertat tant per part de la Sra. Fontova y senyora Parreno, com també per la del Sr. Fontova, que lluheix una vegada més sa acostumada pericia y sa gran naturalitat de dicció, y per la dels Srs. Goula y Pinós, que completan dignament lo quadro.

•••

Una noticia.

La companyia de *Romea*, diumenje que vè, á la nit, donará per primera vegada á Barcelona, una representació del tant aplaudit drama de nostre amich y estimat company Sr. Roca y Roca, titulat *Lo Bordet*.

Per satisfer la curiositat de las personas que no saben tel vegada que 'ls actors del *Teatro Català* van posar l' obra citada, l' istiu passat, en variis poblacions de Catalunya, realisant grans entradas y recullint moltissims aplausos, consignarém que ha sigut repartida de la següent manera:

ROSA, Sra. *Abella*.—ELVIRA, Sra. *Cuello*.—D. LLUÍS, Sr. *Bonaplata*.—PERE BLAY, Sr. *Marti*.—MARTÍ, Sr. *Fernández*.—MANQUET, Sr. *Fuentes*.—D. JACINTO, Sr. *Goula*.—ARCALDE, Sr. *Virgili*.—DURÁN, Sr. *Pinós* y DR. PAU, Sr. *Valls*.

TÍVOLI.

Ha sigut rebut ab aplauso l' apropósito cómich-lírich de circumstancies titulat *El premio gordo*.

Tè xistes á graps y alguna pessa de música de aquellas de caràcter tant franch, que saltan al escenari y 'l dia mateix se fan amigas íntimas dels concurrents.

Aquestas fulanas als pochs días se fican dintre de totes las casas y 's passejan pèl teclat de tots los pianos.

CIRCO EQUESTRE.

Un nou aplauso al Sr. Alegría que va dedicar dimars una funció á socorrer á las classes traballadoras víctimas de la crisis.

Quan se tracta de una obra benèfica may es lo darrer lo simpàtich empessari del *Circo Equestre*.

N. N. N.

CASADORA.

Jo ja estich aprop dels trenta,
ja 'n tinch vint y nou y mitj,
y cap ànima viventa
de volerme té desitj.

Quantas jay! ab sort qu' espanta
l' han pescat als disset anys!..
Jo tal volta al sè als quaranta
tindré encare iguals afanys!..

Soch vistosa y no 'm retreuhens
ni lluhint per tot arreu;
casadora só y no 'm veuhens,
jun marit per 'mor de Déu!

Fou, com jo, maca la mare
y arribant als vint y nou
va casarse... ab lo meu pare,
—qu' aixó bè ho creurán bè prou;—
jo dels vint y nou ja passo,
y un principi no he tingut;
res, per més qu' ho probi, cassó;
tots los homes fan 'l mut!

Sent vistosa, no 'm retreuhens
ni lluhint per tot arreu;
casadora só y no 'm veuhens...
jun marit per 'mor de Déu!

LA NOSTRA GENT. (*Dibuix de Mariano Foix.*)

— ¡No sé! hi ha senyora que encara no surt de casa ja li posan la llufa desseguida. Jo 'm passejaré, si molt
curat tot lo dia, y ningú s'atreviré á posármela.

Prou sè fer la rialleta
quan me passan pe 'l costat;
prou ensenyo la punteta
del mèu péu tant ben motllat!....

Com si tots tinguessen pressa,
ni mirantme 'n fan cabal;
tots caminan ben depressa
com fugint d' un temporal.

Sent vistosa, no 'm retreuen
ni lluhint per tot arréu ..
casadora só y no 'm veuenh...
jun marit per 'mor de Déu!

Alguns cops, ¡mala negada!
ha passat ben apropi mèu
una cara més grabada
que la cara d' un juheu.

Y l' he vist molt desdenyosa
á un *polito* despreciant:
y jo, sola, mitj plorosa,
he pensat bo y caminant:

Sent vistosa, no 'm retreuen
ni lluhint per tot arréu:
casadora só y no 'm veuenh...
jun marit per 'mor de Déu!

Pe 'l carré, no passa un' *alma*;
pe 'l teatro, ni un *cop d' ull*, ...
jo, formal, perdo la calma
perque estarne aixís no vull.

Si durava gayre, ho juro,
davant de tant negra sort,
casi casi 'ls asseguro
que 'm daria fera mort.

¡Ser vistosa y no retreurem!
ni lluhint per tot arréu!...

¡Cassadora sè y no veurem?...

jun marit per 'mor de Déu!

Fatal liey la que domina
pera 'l sexo femení,

veig un jove que 'm fascina,
y está clar, no li puch d'.

«Perqué jo al igual de un home,
no 'm podria declarar?

No ho faria pas de broma
si ho pogues, per sort, lograr.

Perque es trist, ¡mala negada!
viure així, sabentme greu;

buscant sempre adelerada,

jun marit per 'mor de Déu!

Es per cert fernos ultratges,
sent las donas lo que som;

¡quedar jo per vestí imatges

quan se casa avuy tohom?...

Semblo un quadro qu' está en venda
sens' trobar un comprador;

ni un tant sols' jo sort horrenda!,

y ab tants anys d' exposició!...

¡Ser vistosa y no retreurem!

ni lluhint per tot arréu?..

¡Casadora sè y no veurem?...

jun marit per 'mor de Déu!..

La franquesa a mí m' agrada,
jo mil medis he probat;

com desitjo ser casada,

fins anuncis he posat.

Tres senmanas un diari

ha portat 'l anunci y 'l res!

de marit... no cal pensarhi,

sols he fet... gastar diners.

Los anuncis no 'ls atreuen

ni per veure 'l fisich mèu!

Casadora só y no 'm veuenh

jun marit per 'mor de Déu!

Ah!.. vostés, ¡no lograran
satisfyer lo mèu anhel?

Un marit, ¡no 'l trobarian

per aymarlo fins al cel?

¡No hi ha un ànima piadosa

que 'l mèu prech hagi escoltat
y que 'm vulga fer sa esposa?...
¿Qué s' ha fós la caritat?...

Ni pregant tant bè, s' ho creuen?
ningú escolta lo prech mèu...
Casadora só y no 'm veuenh...
jun marit per 'mor de Déu!...

S. GOMILA.

Dimars, ab tot y que, seguits tots los reconets de ca' la Ciutat, s' haurian trobat regidors suficients per celebrar sessió ordinaria, aquesta, ale-gant falta de número, va ser suspesa pel Ciutadà benemerit.

¡Y cuydado, que havia de tractarse la tant famosa qüestió dels entarugats! ¡Es que 'ls regidors, fins los més partidaris de aquest negoci, senten esgarrifansas y 's fan de pencas?

No senyors. Ara sabrán qué va succehir.

Lo dictámen llegit en la sessió anterior, va quedar sobre la taula, y al demanar lo Sr. Gasull que hi quedés, no fins aquest dimars, sinó fins lo dimars de la setmana próxima, d' entre mitj de dos patillas més espesas que las de cap emperador de Russia, va sortir una veu de autòcrata, dihent:

— Será lo que será.

Y campanillasso, y anèuse'n á casa á farci 'l gall.

De manera que 'l dictámen, hasta tractantse de un assumptio tant interessant y que porta una qua-tant llarga, quedava á disposició dels regidors que volguesen estudiarlo per votar á conciencia, únicament durant las festas de Nadal, ó sigui en uns días en que 'ls regidors menos llaminers pensan més ab los turrons de casa sèva que ab los de casa la Ciutat.

Ará bè, encre que 'l dia de Sant Esteve tot hom fà festa, oficialment es un dia de feyna com los demés, y 'l Sr. Gasull, considerantho aixís, se 'n aná á la Casa gran á estudiar lo famós dictámen, trobant tancadas totas las oficinas.

En vista de lo qual, lo duenyo dels Banys Orientals, dimars estava resolt á obsequiar al arcalde ab una dutxa d' ayqua freda.

Y aquest, en atenció á la temperatura rigurosa de aquests días, va excusarse de rebrela, per no costiparse.

De manera que aquella famosa frase «Será lo que será», al cap de vall ha sigut... res, una fugida d' estudi.

— No han llegit los anuncis del Dr. Audet Solsóna?

Ja cal que 's desi 'l famós Dr. Garrido, qu' en materia de tocá 'l bombo, no arribará may á l' altura del doctor reformista.

A n' ell si que pot dírseli lo que á n' en Romero Robledo.—Amigo ¡quifna barra!

Lo doctor Audet Solsóna ho neteja tot: l' estomach, las tripas, la bufeta... y hasta, y aixó es més segur, las butxacas del patient.

Lo seu sistema consisteix en rentar, rentar y rentar.

UN' OBRA D' ART.

(Aquest dibuix va sernos enviat pèl correu, lo dia dels Ignocents, per un suscriptor de LA ESQUELLA, assegurant-nos qu' es obra del seu fill.

Los seus anuncis no parlan més que del primer, del segundo y del tercer lavado

En una paraula, més que un metje sembla una bugadera.

En una de las reunions celebradas pels obrers ab motiu de la huelga, lo delegat del govern civil va obligarlos á parlar castellà, per no entendre ell lo català.

En aquest punt opino com *La Renaixensa*.

Si 'ls nostres dominadors pretenen dominarnos, serà precis obrir càtedras de setze jutjes menjan fetje d' un penjat.

¡Y quin fret mès viu ha fet aquests dies!

¡No saben per qué?

La Vanguardia, que té una penetració sorprendent, ha lograt descubrirho.

«La temperatura, diu, ha baixat extraordinàriament á consecuencia de trobarnos rodejats de neu por la parte de terra.»

La gran sort ha sigut que no 'ns hi trobessim també por la parte de mar.

Llavors quina manera de menjar poisson glacé.

Per dues canonjías que hi ha actualment vacants no sè á quina diòcessis ¡quants recursos diríen que s' han presentat solicitantlas?

Passan de 400.

La classe eclesiàstica sempre aficionada á mortificar lo cos. Es allo que diu lo qüento: «Lo cos demana arengadas? Donchs li donarém pollastres y fastidiar-se.

Per una indisposició del amich encarregat de la Revista de la *Exposició Pares*, no hem pogut publicarla en lo present número.

Mirarem de ferho á la major brevetat.

En Vico y en Calvo, los dos actors més eminents d' Espanya, segons diuhens, han sollicitat y conseguit del govern una subvenció anual de vuit mil duros.

Soch amich del art; pero no deixo de coneixe, que 'l mérit se franqueja camí á tot arreu, sense necessitat de rebre limosnas.

En tot cas que 's reservin las subvencions pels pobres cómichs que no arriban á surar, víctimas de la indiferència y de la desgracia.

Pero en Calvo y en Vico... ¿volen callar?

Se dirá que á Madrid cada any perden diners.

Aixó ray, tenen un remey molt senzill.

Que 's dediquin á viatjar per las ciutats de provincias, ahont -y aquí 'n tenim un exemple—no 'ls va tant malament com això.

AHIR.

Eran joves, s' estimaven,
l'amor brillava à prop seu
y ell li aguantava las trocas,
mirantsela com un Déu.

AVUY.

Han passat anys, s' han fet guetos,
han sufert deu mil desgracias,
y si ell li aguanta una troca,
es ab los seus peus... ¡y gracias!

Ja que Madrid no acut sinó à veure sainetes y mamarratxadas, que dejuni de dramas. Ella s' ho vol, qu' ella s' ho perdi.

Tot, menos que 'ls vuit mil duros que surten de las provincias ja prou esquilmadas, serveixin per sostener l' esplendor fictici del art dramàtic capital d' Espanya.

Y no 'm treguin l' exemple del gobern francés, que subviciona ricament lo Teatro de la Comedia, coneget allí per la *Maison de Molière*.

La *Comedia francesa* es una institució que honra al país: las companyías de aquell teatro son un modelo de homogeneitat, de discreció y de inteligencia; mentres que aquí tot queda reduhit al negoci de dos actors, per altra part molt apreciables; pero que fins ara no han sapigut organizar una companyía, que dongui lloch a dir:

—Per lo bè que contribuhíu al progrès y al esplendor del art, mereixéu l' apoyo del país.

Als pelegrins espanyols que han anat à Roma, las empresas dels ferro-carrils francesos é italians se 'ls han rifat.

¡Quin viatje més incòmodo! Los hi han dut per pochs quartos, aixó sí; pero en cambi 'ls hi han fet estar doble temps que d' ordinari.

Una funció llarga y barata.

La major part dels indicats pelegrins se queixavan amargament de que ab lo bitlet no se 'ls admetessen equipatges.

Es lo que dirian aquellas empresas:

—¿Per qué 'ls necessitan los equipatges? Los béns ja 's portan la llana.

Capítol de l' Ex... Posició.

Lo representant de una casa important del extranger que havia vingut expressament, à pendre datos, va haver d' entornar-se'n à casa sèva, sense conseguir lo que 's proposava.

Cap empleat va saber enterarlo.

Passantse'l de una oficina à l' altra com si fós una pilota, al últim va anarse'n à l' estació del carril, va pendre bitlet, y aquí 'us deixo.

Desenganyinse, à l' Ex... Posició, no s' hi exposarà rés que s' ho valgui, sinó aquell célebre llonguet de Logronyo.

Y además un pá com unas hostias.

La vigilia de Nadal la cima dei Tibidabo va apareixe completament nevada.

—Estrany capritxo! deya un barceloni. Tot justament ara que s' acostan las festas, aquesta montanya per sortir de casa 's posa 'ls estrenya-caps.

Llegeixo en un periódich tortosi:

«Segons notícias, han sigut robats los fondos diocessans existents en lo Palau Episcopal, desapareixent la caixa.»

Robos à las iglesias... robos als convents.... robos fins als Palaus episcopals...

¿No 'ls sembla que ja ha arribat l' hora de organizar una guardia civil... y eclesiástica?

Días endarrera 's repartia un fulla proclama humorística en catalá, ab lo títol de *Associació internacional de dropos*.

Deya en sustancia que no 's tractava d' augment de salari ni de reducció de horas de treball, sino de trasladar lo centro de producció à Bagà.

A tal efecte ha de celebrarse una reunio l' dia de Santa Peresa patrona de l' Associació, en los salons de ca 'n Mandra, la qual serà presidida pèl ciutadà Os, discutintse 'l lema: *Menjar, beure y no fer res*.

L' alocució termina ab las paraulas: *Salut y galvana*, y está firmada pèls següents personatges: *Bertran del Os, Pere Vago y Feshotú, Anton Jau y Cobraforsas y Blay Pòrtamelas Acasa, secretari*.

Vaja diguin lo que vulgan: la rassa dels tranquils no s' acabará mai.

Entre 'ls objectes que desde Teruel s' han enviat al Papa, ab motiu de sas bodas d' or, hi figuran tres gorretas de criatura y uns bolquers.

Aquí tenen un catòlic previsor.

Fa tant temps que sent parlar de las bodas del Papa que s' haurá dit:

—Deixemeli enviar aixó, pa lo que pueda trobar.

Per lo demés no faltarà algun rector que aprofi 'l donatiu del catòlic de Teruel.

Que allá ahont menos se pensa, salta un... nebodet.

En Mazzantini ha tingut un lance ab un menjicá.

Lo desafio ha sigut á espasa, y 'l menjicá ha rebut.

¡Pobre home! Ell si que podrà dir: «Cornut y pagá 'l beure.»

Perque prestarse voluntariament á rebre una

estocada de un matador de toros, jo no sé lo que significa.

Diu un periódich del Brasil:

«Ultimament han sigut inscrits en lo registre matrícula de la província de Maranha 203 esclaus perteneixents á varias ordres religiosas.

DESPEDIDA DEL ANY 1887.

Vaja, abur y conservars'hi;
aquí 'ls deixo aquest farsell:
vejin si algú se 'l carrega,
que 'l qu'es jo no puch ja ab ell.

»D' ell 157 son propietat dels Carmelitas y 46 dels Mercedaris.»

Y ara recórdeulos á aquests frares que Jesucrist va venir al mon á redimir als esclaus, y 'us contestarán ab un polvo de rapé y un estornut.

Definició del gat.

Lo gat es lo tigre de las ratas y 'l conill de las fondas.

Una senyora renya á la sèva criada:

—Teresona, aixó no pot anar.... Tot lo dia ab los dits ficats al nas...

La Teresona, ab molta tranquilitat:

—Ay, ay, ¿ahont vol que me 'ls fiqui?

CONFIDENCIAS.

—Y donchs, ¿que no anat á Roma?

—No; i y vosté mossen Benet?

—No hi he anat per no fer gastos.

—Jo perque fa massa fret.

Un estudiant cubano alumno del colegi de Medicina de Barcelona s'està examinant de Anatomia.

Extretas las bolas de l' urna que designan las preguntas del programa que se li han de fer, li toca l'à següent:

«Músculos del ano.»

Lo catedràtich:—Describa Vd. los músculos del ano.

L' estudiant arronsa las espal·les y fa un gesto de disgust.

Lo catedràtich:—¿Pero, no lo sabe V.? V. es un buen estudiante y forzosamente ha de saberlo.

L' estudiant ab accent cubà: Yo no estudio esas porquerías.

—Jo, deya un sastre, á una persona decent no li demano may los diners que 'm déu.

—Pero ¿y si no 's recorda de pagar, qué fá?

—Molt senzill: si algú al cap de tres mesos no afluixa la mosca, llavors ja considero que no es persona prou decent, y 'l cito.

UNA CONFESSIÓ.

—¡Mare de Déu! gaixí 's troba?

—¡Ay, sí, pare! —¡Qui ho diria!

Ja veurà: d' aquí un ratet,
passi per la sagristia.

LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—A-gus-ti-na.
2. ID. 2.ª—Ca-ma.
3. MUDANSA.—Greu-Creu-Preu-Treu.
4. ACENTIGRAFO.—Cansó-Canso.
5. TRENCÀ-CLOSCAS.—D-Alvaro ó la fuerza del sino.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Júpiter.
7. CONVERSA.—Lola-Caspe-sis-ters.
8. GEROGLÍFICH.—Per sobre las cartas.

XARADAS.

I.

Al Excmo. Monsieur

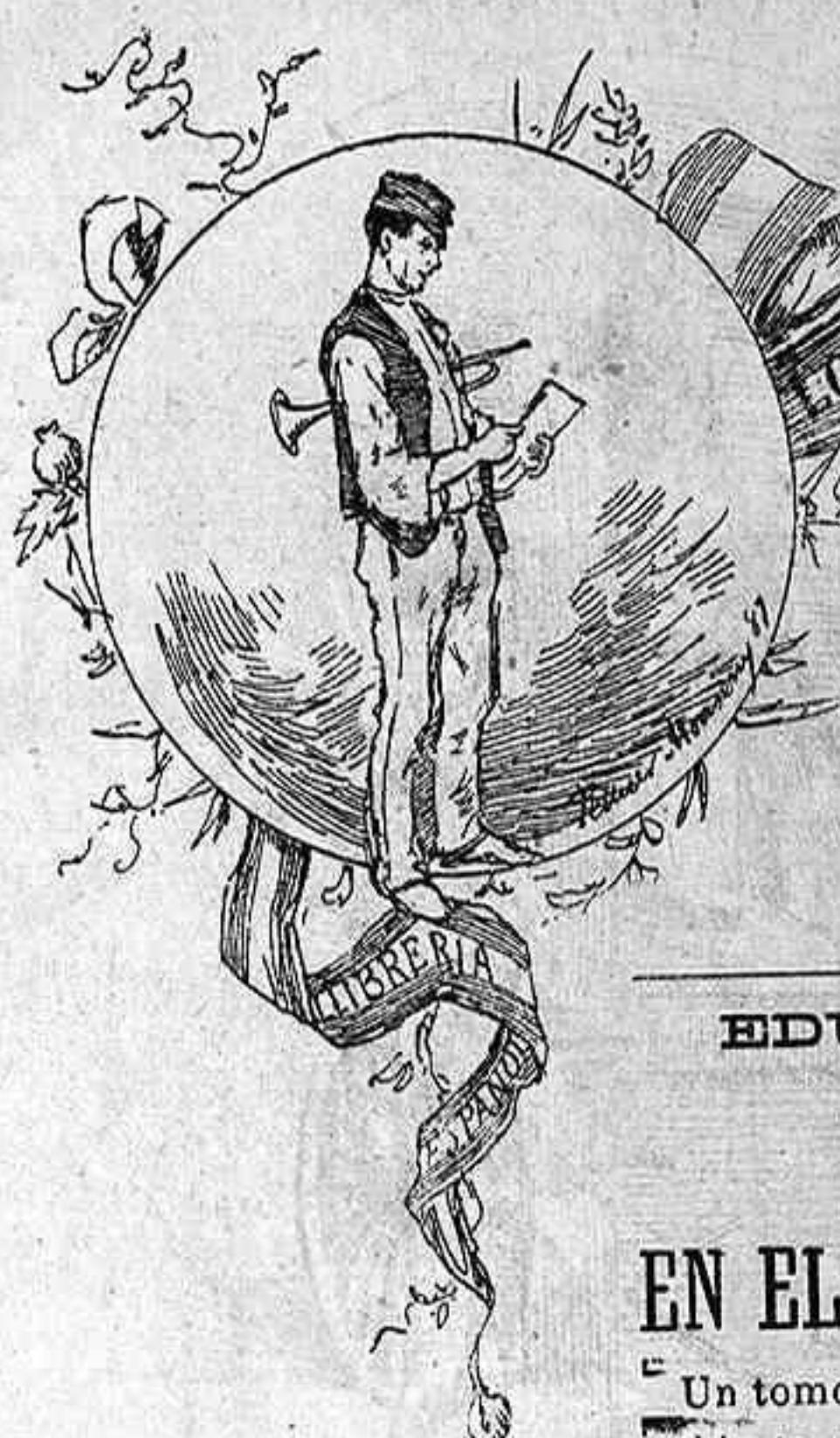
F. de P. Rius y Taulet.

FELICITACIÓ.

Per beaucoup de años voldría
que la fête de Navidad
la pase su Mastegat
avec placer y alegría
Un-trois será un'altra dia;
hoy li envio cette total
en vous desirant formal
qu' empoignez molts anys la vara
pour voir qu' hu-dos-hu Vd. para
cet pauvre municipal.

JIMENO LOPEZ RUIZ.

Per la copia: J. STARAMSA.

ANUNCIS

OBRA NUEVA

EL MANICOMIO MODELO NOVELA DE COSTUMBRES

POR E. PEREZ ESCRICHE

Un tomo en 8.º cubierta al cromo,
Ptas. 2'50.

OBRA NUEVA

LOS PECADORES

POR

S. GOMILA

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

EDUARDO TODA

LA VIDA EN EL CELESTE IMPERIO

Un tomo de 400 páginas en 8.º con una
cubierta en colores, Ptas. 4.

CEBOS Y ANZUELOS

POR

D. MANUEL CUBAS

Un tomo en 8.º cubierta al cro-
mo, Ptas. 1.

POESÍA POPULAR ESPAÑOLA

Y

MITOLOGÍA Y LITERATURA

CELTO-HISPANAS

POR

Joaquín Costa

Un tomo en 4.º de 500 páginas, Ptas. 10.VEINTE
LECCIONES DE FRANCÉS

POR

D. LUIS BESSES

Catedrático de este idioma en el Ateneo de Madrid.

Un tomo en 4.º, Ptas. 5.

MADRID VIEJO

COSTUMBRES, LEYENDAS Y DESCRIPCIONES DE LA VILLA Y CORTE

POR

RICARDO SEPÚLVEDA

Con numerosas ilustraciones de JUAN COMBA

Un tomo en 8.º magníficamente impreso, Ptas. 6.

EMILIA PARDO BAZÁN

A RIO REVUELTO.....

Tomo 12 de la Biblioteca Cómica, Ptas. 1.

LEYENDA DE LA PASTORIZA

Un folleto en 8.º, Ptas. 1.**ALGO**Colección de poesías por J. M.^a
BARTRINA, con ilustraciones de
J. L. Pellicer; 1 t. en 8.º, Ptas. 3.

NOVEDAD

LOS AMORES EN LA LUNA

(Pequeño poema) por D. RAMON DE CAMPOAMOR. Ilustraciones de Alcazar, Ptas. 1'25.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, 6
bè en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá à volta de correu franca de port. No
responém de extravíos, no remetent ademès 8 rals pèl certificat. A 'la corresponials de la casa s' otorgan rebaixas.

ENIGMA.

Un cotxe molt ben tancat,
un aixam de serafins,
un xiu xiu imperceptible...
à veure què hi ha aquí dins?

II.

Mineral es ma *primera*,
y *segona* musical;
negació n' es la *tercera*
y nom d' home mon *Total*.

A. GIBERT.

ANAGRAMA.

—¿No tot que hi vist D. Pascual?
en lo *tot* de aquest matí?
—Qué sè jo pobret de mí!
—Que las huelgas van molt mal.

SUTERO FUROR Y C.^a

TRENCA-CLOSCAS.

A RODON.

Avila.

Formar ab aquestes lletras lo nom de una població catalana.

MARQUÉS DE LAS ARENGADAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7.—Una flor.
- 1 2 3 4 7 6.—Un color.
- 1 2 3 4 7.—Un instrument.
- 1 5 4 7.—Lo que portan las barcas.
- 3 4 2.—Amaniment.
- 1 2.—Beguda.
- 1.—Consonant.

F. M. GAMARÚS.

MUDANSA.

—Pep, tot à buscar la Lola,
y li dius que 's posi 'l tot,
que no vingui tota sola
sino ab lo *tot* y 'l nebot.

UN SERRALECH.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal, consonant.—2.ª una planta comestible.—3.ª Santuari catalá.—4.ª Nom de dona.—5.ª Vila catalana.—6.ª Membre de auzell.—7.ª Vocal.

A. TRINIDAD.

GEROGLÍFICH.

Lo soroll

LI 999

TALLARONA.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatre, 21 y 23.